

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. P. Priehodu v právnej veci žalobkyne **A. T.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. P. Š., advokátom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**, Bratislava, Prievozská č. 2/B, o zaplatenie **8 200 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 19 C 129/2004, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2006 sp.zn. 9 Co 497/05, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2006 sp.zn. 9 Co 497/05 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 28. septembra 2005, č.k. 19 C 129/04-93 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia 8 200 000 Sk titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu a nesprávnym úradným postupom. O náhrade trov konania nerozhodol, pretože úspešný žalovaný nepodal podľa § 151 ods. 1 O.s.p. návrh na ich priznanie.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením z 26. apríla 2006 sp.zn. 9 Co 497/05 toto odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. ako oneskorene podané. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že zástupcovi navrhovateľky bol napadnutý rozsudok doručený 15. novembra 2005, opakovane 16. novembra 2005, ktorým dňom bol uložený i na pošte. Tretím dňom doručenia bol 19. november 2005 a posledným dňom pätnásťdňovej zákonnej lehoty na podanie odvolania bol 5. december 2005 (koniec lehoty síce pripadol na 4. decembra 2005, ale keďže to bola nedeľa, tak posledným dňom lehoty bol najbližší pracovný deň 5. december 2005 – pondelok). Keďže žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala odvolanie na pošte až 8. decembra 2005, podala ho po lehote stanovenej v § 204 ods. 1 O.s.p. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa, žiadala ho zrušiť (a zrejme vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie) s poukazom na ustanovenie § 237 písm.f/ O.s.p. Poukázala na to, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že pri doručení rozsudku bola uplatnená fikcia náhradného doručenia, ktorú však v danom prípade nebolo možné uplatniť, pretože jednou zo základných podmienok uplatnenia náhradného doručenia je aj podmienka, že adresát písomnosti sa musí zdržiavať v mieste doručenia. Zástupca žalobkyne (ktorému bol rozsudok súdu prvého stupňa doručovaný – pozn. dovolacieho súdu) bol však v čase od 28. októbra 2005 do 15. decembra 2005 práceneschopný (na dôkaz čoho pripojila dovolateľka k dovolaniu fotokópiu lekárskeho potvrdenia) a v čase doručovania zásielky, a to od 10. novembra 2005 do 21. novembra 2005, sa v mieste doručenia nezdržiaval, ale bol v K.. Základný predpoklad pre fikciu náhradného doručenia tak splnený nebol. V závere dovolania súdu prvého stupňa vytkla nesprávnosť poučenia v rozsudku v časti týkajúcej sa lehoty na podanie odvolania a jej počítania, keďže poučenie neobsahuje úplné údaje o plynutí lehoty, resp. jej počítaní, ani odkaz na príslušné ustanovenia O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie včas podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Žalobkyňou je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania; jej dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa dovolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľka v dovolaní namietala.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa znemožní účastníkovi realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorene podané.

Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté práve touto vadou.

Odvolací súd uznesením odmietol odvolanie vychádzajúc z toho, že žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa až po uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie. Tento záver odvolacieho súdu nie je správny.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Ako je zrejmé, v posledne citovanom ustanovení je obsiahnutá zákonná fikcia, podľa ktorej za splnenia určitých podmienok sa považuje písomnosť za doručenú, hoci adresát zásielku ani nemusel fakticky prevziať. Na to, aby bolo možné považovať písomnosť určenú do vlastných rúk za náhradne doručenú však musia byť splnené podmienky a to, že zákon možnosť náhradného doručenia nevyučuje, adresát nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci v mieste doručovania sa inak zdržiava, doručovateľ adresáta vhodným spôsobom upovedomil, kedy príde písomnosť doručiť znova, s uvedením dňa a hodiny, druhý pokus o doručenie ostal taktiež bezvýsledný, adresát bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, a, že adresát si zásielku do troch dní od upovedomenia nevyzdvihol. Za splnenia uvedených podmienok považuje sa tretí deň po uložení písomnosti za deň doručenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o uložení zásielky nedozvedel. Od tohto dňa plynú

lehoty bez zreteľa na to, kedy dôjde k faktickému prevzatiu zásielky adresátom. Faktické prevzatie zásielky už nemá vplyv na plynutie lehôt.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 28. septembra 2005 č.k. 19 C 129/04-93 bol splnomocnenému zástupcovi žalobkyne doručovaný 15. novembra 2005. Nakoľko išlo o neúspešný pokus o doručenie, k opakovanému doručovaniu zásielky došlo 16. novembra 2005, v ktorý deň bola zásielka i uložená. Splnomocnený zástupca žalobkyne si tento rozsudok osobne prevzal na pošte následne 24. novembra 2005. Odvolanie proti prvostupňovému rozsudku podala žalobkyňa na pošte 8. decembra 2005. Z uvedených údajov by tak zdanlivo bolo možné vyvodiť záver, ku ktorému dospel i odvolací súd, že v danom prípade došlo k naplneniu vyššie spomenutej zákonnej fikcie náhradného doručenia, t.j. že za deň doručenia zásielky právnenému zástupcovi žalobkyne treba považovať 19. november 2005, od ktorého dňa začala aj žalobkyni plynúť zákonná 15 dňová lehota na podanie odvolania, ktorej posledný deň pripadol na pondelok 5. decembra 2005 a teda, ak odvolanie žalobkyňa podala na pošte až 8. decembra 2005, podala ho oneskorene. Vzhľadom však na skutočnosť, že údaj na doručení uvedení pod bodom (číslom) 1 poskytuje informáciu iba o tom, že išlo o “neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie dňa ...“ bez toho, aby z tohto údaja bola zrejma i skutočnosť, že adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci v mieste doručovania sa inak zdržiava, v prípade (o ktorý aj v prejednávanej veci ide), ak účastník konania, ktorý napadol rozhodnutie prvého stupňa odvolaním tvrdí, že neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre naplnenie náhradného doručenia právne účinným spôsobom, keďže v čase doručovania zásielky sa v mieste doručovania nedržiaval (na podporu ktorého tvrdenia aj dovolateľka predložila ako nepriamy dôkaz fotokópiu lekárskeho potvrdenia o práceneschopnosti jej splnomocneného zástupcu v období od 28. októbra 2005 do 15. decembra 2005), ale bol na inom mieste, toto tvrdenie aj bez ďalšieho šetrenia vyvoláva minimálne pochybnosti, ktoré podľa názoru dovolacieho súdu treba vykladať v prospech odvolateľa (resp. dovolateľky), teda tak, že k právne účinnému náhradnému doručeniu zásielky v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. nedošlo. Preto za deň prevzatia rozsudku súdu prvého stupňa splnomocneným zástupcom žalobkyne treba považovať až deň jeho faktického prevzatia na pošte, t.j. 24. november 2005, od ktorého dňa začala aj žalobkyni plynúť zákonná 15 dňová lehota na podanie odvolania, ktoré tým, že bolo podané 8. decembra 2005 na pošte bolo podané včas. Ak preto odvolací súd odvolanie žalobkyne podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.

odmietol ako oneskorene podané, týmto postupom odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a podľa § 243b ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :